

► Bevolking

DSO/Programmamanagement, Strategie en Onderzoek

PSO is het strategisch advies- en onderzoeksbureau van DSO; PSO onderzoekt, verzamelt en ontsluit informatie en adviseert over strategie, innovatie en de programmering van DSO-projecten.

oktober 2019

Opleidingsniveau Hagenaars per buurt en wijk

In deze Kenniswijzer geven we een beeld van het opleidingsniveau van de inwoners van Den Haag. Het gaat hierbij om de hoogste opleiding die zij hebben afgerond. Dit opleidingsniveau verschilt per wijk in Den Haag en deze verschillen maken we hier inzichtelijk. De informatie is afkomstig van het CBS; voor Den Haag is dit een nieuw beschikbare bron en de cijfers zijn opgenomen in Den Haag in Cijfers. Het CBS levert deze gegevens met een betrouwbaarheidsonzekerheid, hou hier rekening mee bij de interpretatie van de cijfers. Aan het eind van de Kenniswijzer gaan we hier kort op in.

Opleidingsniveau in Den Haag

Het CBS heeft het opleidingsniveau in drie categorieën ingedeeld: laag, midden en hoog (voor de definities, zie het achteraan in deze Kenniswijzer). In de volgende tabel is te zien hoe de situatie in Den Haag is vergeleken met de situatie in Nederland.

Tabel 1 Opleidingsniveau inwoners van 15 t/m 74 jaar, Den Haag en Nederland, 2017

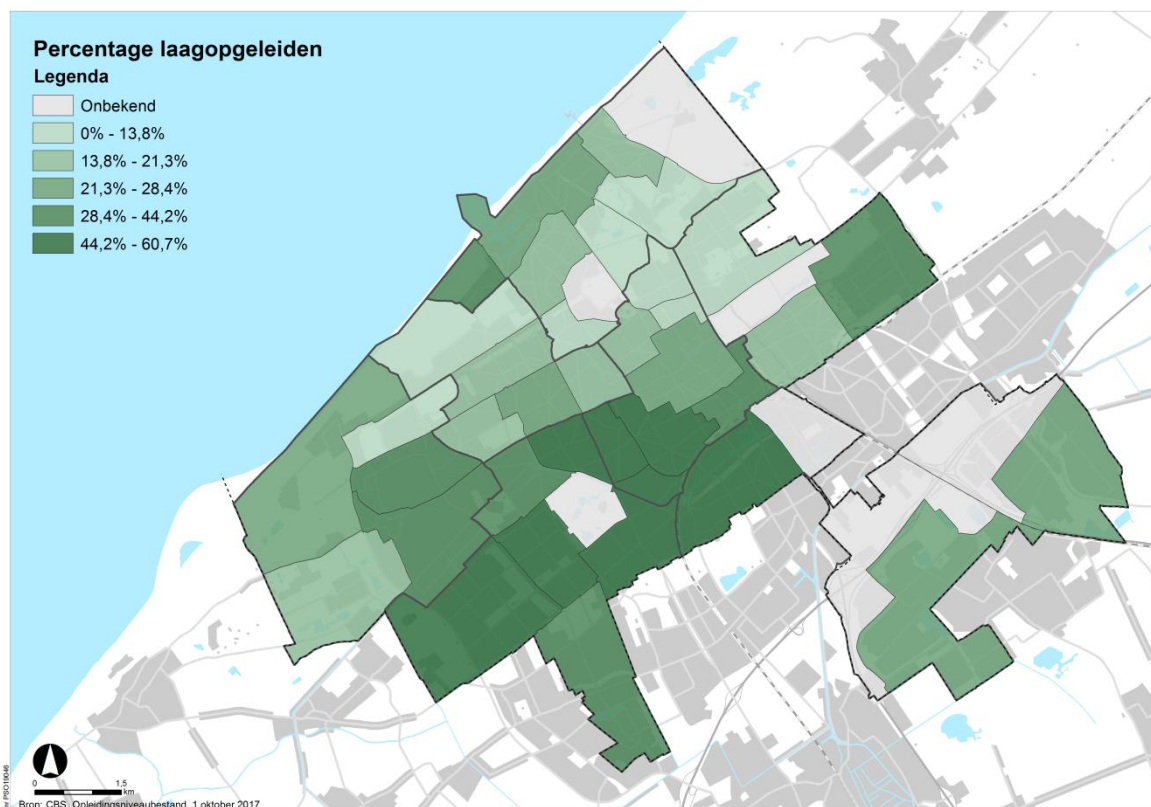
	Laag opleidingsniveau	Middelbaar opleidingsniveau	Hoog opleidingsniveau
Den Haag	32,7 %	35,8 %	31,4 %
Nederland	29,8 %	41,9 %	28,2 %

Landelijk gezien heeft ongeveer vier op de tien Nederlanders een middelbaar opleidingsniveau. Drie van de tien Nederlanders heeft een laag opleidingsniveau en nog eens drie op de tien heeft een hoog opleidingsniveau. In Den Haag is dat iets anders: er zijn relatief minder mensen met middelbaar opleidingsniveau en wat meer mensen met laag en hoog opleidingsniveau. Deze verschillen doen ertoe (zijn significant).

Opleidingsniveau in de wijken

In de figuren hieronder is weergegeven hoe de drie opleidingsniveaus verdeeld zijn over de verschillende Haagse wijken.

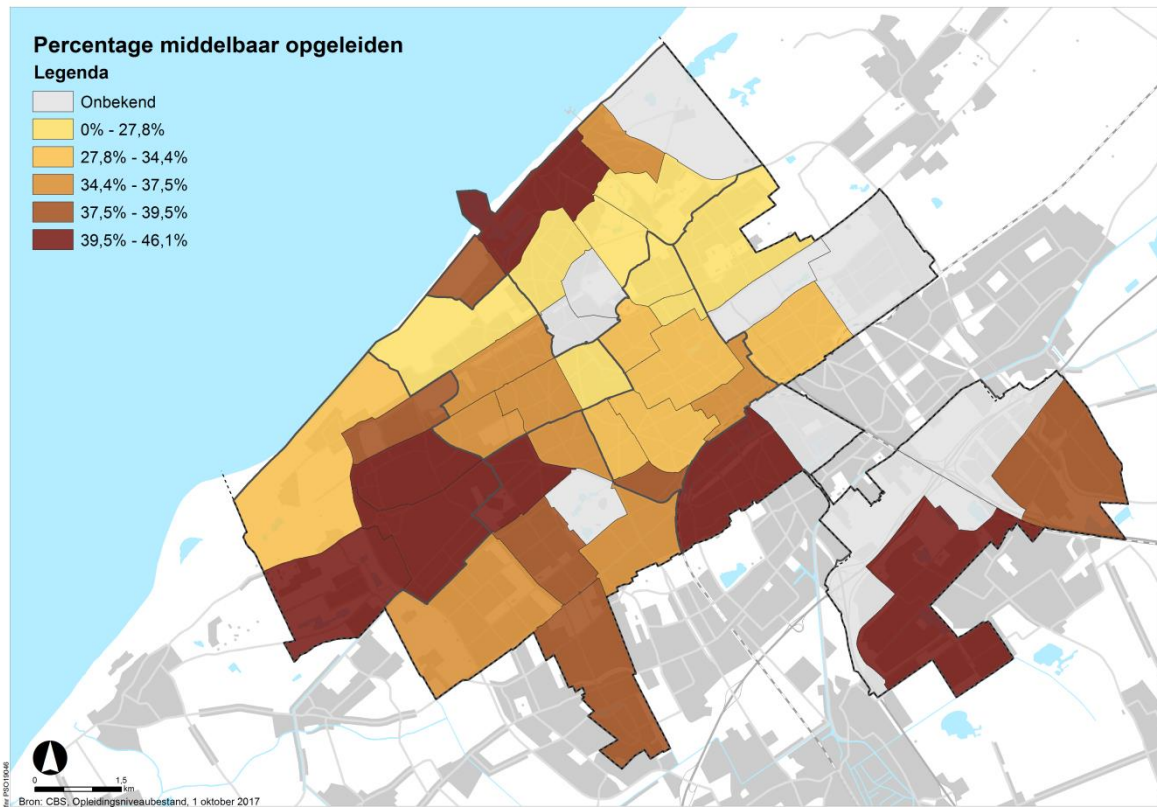
Figuur 1 Percentage laagopgeleiden per wijk, oktober 2017

Als we kijken naar de spreiding van laagopgeleiden over de stad, valt op dat er grofweg een onderscheid is tussen de wijken op het zand met een lage concentratie laagopgeleiden en de wijken op het veen met een hoge concentratie laagopgeleiden. De hoogste concentraties laagopgeleiden vinden we in het zuidwestelijke deel van stadsdeel Centrum (de Schildersbuurt, Transvaalkwartier en de Groente- en Fruitmarkt), in Escamp (Bouwlust en Vrederust, Morgenstond, Moerwijk en Rustenburg en Oostbroek) en Laak (Laakkwartier en Spoorwijk). De overige twee wijken in Escamp hebben ook een relatief hoog percentage laagopgeleiden. In Leidschenveen-Ypenburg ligt het aandeel laagopgeleiden op een gemiddeld niveau. In Scheveningen valt op dat twee wijken langs de kust (Duindorp en Scheveningen) relatief veel laagopgeleiden kennen, terwijl de wijken richting Centrum/Haagse Hout (Duinoord, Van Stolkpark en Scheveningse Bosjes en Westbroekpark en Duttendel) juist relatief weinig laagopgeleiden hebben. Ook in Centrum zijn de verschillen groot: drie wijken met een hoge concentratie laagopgeleiden (zie hierboven) en twee wijken met een laag aandeel laagopgeleiden (Archipelbuurt en Willemspark). De overige wijken zitten daar tussenin. In Segbroek varieert het percentage laagopgeleiden van laag (Vogelwijk) tot gemiddeld (Valkenboskwartier). In Haagse Hout liggen de concentraties meer rond het gemiddelde: een relatief lage concentratie laagopgeleiden in Benoordenhout, een gemiddeld aandeel in Bezuidenhout en een wat hogere concentratie laagopgeleiden in Mariahoeve en Marlot. In Loosduinen tot slot wonen de meeste laagopgeleiden in Waldeck

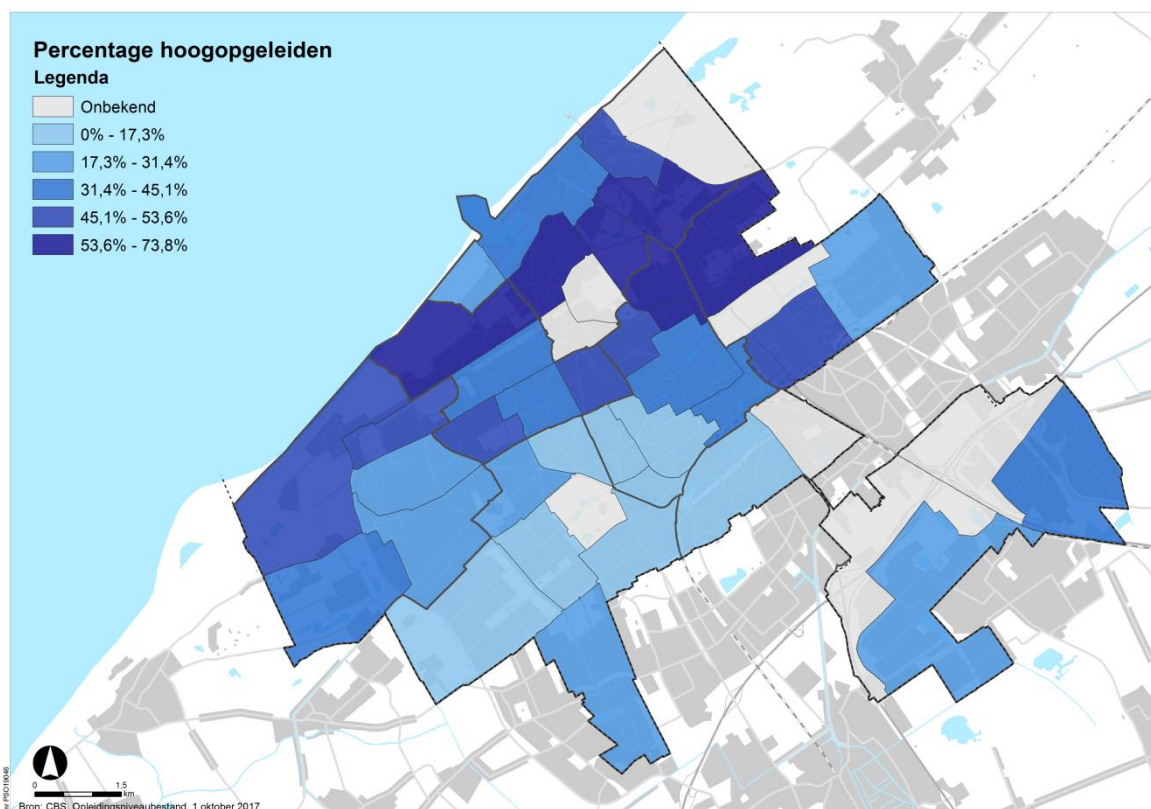
en Loosduinen (iets meer dan gemiddeld) en de laagste concentratie laagopgeleiden is in Bohemen, Meer en Bos.

Figuur 2 Percentage middelbaar opgeleiden per wijk, oktober 2017

De middelbaar opgeleiden zijn meer verspreid over de stad. In Loosduinen zijn de meeste wijken met een hoge concentratie middelbaar opgeleiden: Kraayenstein en Vroondaal, Loosduinen en Waldeck. In de overige wijken in Loosduinen loopt het aandeel middelbaar opgeleiden uiteen: in Kijkduin en Ockenburgh is het aandeel relatief laag en in Bohemen, Meer en Bos relatief hoog. In Escamp is het aandeel middelbaar opgeleiden relatief hoog en varieert tussen gemiddeld in Bouwlust en Vrederust en Moerwijk en een hoge concentratie in Leyenburg. In Laak (Laakkwartier en Spoorwijk) is het aandeel middelbaar opgeleiden hoog. Dat geldt ook voor Leidschenveen-Ypenburg, waar in Ypenburg een hoge concentratie middelbaar opgeleiden woont en in Leidschenveen is de concentratie iets hoger dan gemiddeld. In de stadsdelen Segbroek, Centrum en Haagse Hout is het aandeel middelbaar opgeleiden laag tot gemiddeld. Uitzondering is de wijk Groente- en Fruitmarkt in Centrum waar de concentratie iets hoger is dan gemiddeld. In stadsdeel Scheveningen zijn de verschillen net als bij de laagopgeleiden groot: een gemiddeld tot hoge concentratie middelbaar opgeleiden in de wijken langs de kust, met name in Scheveningen, en een lage concentratie middelbaar opgeleiden in de wijken die niet direct langs de kust liggen: Geuzen- en Statenkwartier, Van Stolkpark en Scheveningse Bosjes en Westbroekpark en Duttendel.

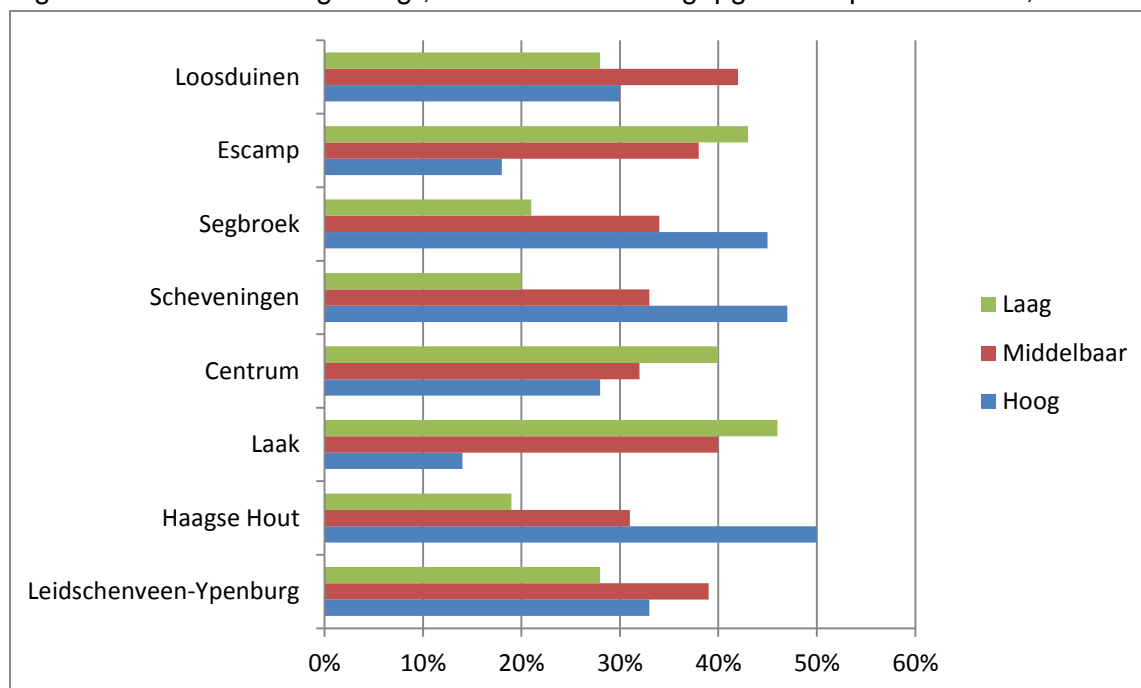
Figuur 3 Percentage hoogopgeleiden per wijk, oktober 2017

Ook bij de verdeling van de hoogopgeleiden vinden we een duidelijk onderscheid tussen de wijken op het zand en op het veen: de hoogste concentraties hoogopgeleiden vinden we vooral in de wijken op het zand (vrijwel het omgekeerde beeld van figuur 1). Zo is de concentratie hoogopgeleiden in drie wijken in Scheveningen hoog (Geuzen- en Statenkwartier, Van Stolkpark en Scheveningse Bosjes en Westbroekpark en Duttendel). In Belgisch Park is het aandeel hoogopgeleiden ook bovengemiddeld, in Scheveningen ligt het aandeel meer rond het gemiddelde en in Duindorp ligt het iets daaronder. Segbroek heeft een relatief groot aandeel hoogopgeleiden, het varieert tussen een hoge concentratie in Vogelwijk tot gemiddeld in de Bomen- en Bloemenbuurt en Valkenboskwartier. De overige wijken zitten daar tussenin. De situatie in Haagse Hout is vergelijkbaar: een hoge concentratie hoogopgeleiden in Benoordenhout tot een gemiddelde concentratie in Mariahoeve en Marlot en Bezuidenhout daar tussenin. In Centrum zijn de verschillen groot: in Archipelbuurt en Willemspark is het aandeel hoogopgeleiden hoog, in de Schildersbuurt, Transvaalkwartier en de Groente- en Fruitmarkt is de concentratie hoogopgeleiden laag. De overige wijken liggen daar tussenin. In Loosduinen ligt de concentratie hoogopgeleiden in een aantal wijken net boven het gemiddelde (Kijkduin en Ockenburgh en Bohemen, Meer en Bos) en in een aantal wijken net daaronder (Loosduinen en Waldeck), Kraayenstein en Vroondaal ligt daar tussenin. In Leidschenveen-Ypenburg ligt het aandeel hoogopgeleiden rond het gemiddelde, waarbij het aandeel in Ypenburg net wat lager is dan in Leidschenveen. In Escamp en Laak tot slot wonen weinig hoogopgeleiden.

In de laatste figuur laten we tot slot zien hoe de verschillende opleidingsniveaus verdeeld zijn over de stadsdelen. De figuur laat per stadsdeel de procentuele verdeling zien.

Figuur 4 Percentage laag-, middelbaar en hoogopgeleiden per stadsdeel, oktober 2017

Bron: CBS, Opleidingsniveaubestand, oktober 2017

Het aandeel laagopgeleiden is het hoogst in Laak, Escamp en Centrum. Het grootste aandeel hoogopgeleiden vinden we in Haagse Hout, Scheveningen en Segbroek. Het aandeel middelbaar opgeleiden kent minder extreme uitschieters en is het hoogst in Loosduinen en Laak.

Samenvattend kunnen we zeggen dat de laagopgeleiden zich concentreren in een strook door Escamp, Laak en Centrum die loopt van Bouwlust en Vrederust naar de Schildersbuurt. De middelbaar opgeleiden zijn wat meer verspreid door de stad, maar bevinden zich vooral in een strook die iets meer richting de kust ligt, van Kraayenstein en Vroondaal in Loosduinen naar Leyenburg in Escamp. Verder vinden we veel middelbaar opgeleiden in Laakkwartier en Spoorwijk, in Scheveningen en in Ypenburg. De hoogopgeleiden vinden we vooral in het noorden van de stad, in een strook die loopt van de Vogelwijk in Segbroek, via een aantal wijken in Scheveningen, het noorden van Centrum, naar Benoordenhout in Haagse Hout. Daarmee zijn met name Scheveningen en Centrum stadsdelen met grote tegenstellingen.

Achtergrond en betrouwbaarheid

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) houdt bij wat het opleidingsniveau is van de inwoners van 15 tot en met 74 jaar van Nederland. Daarbij maken ze gebruik van bestaande registers (van onderwijsinstellingen) en die informatie vullen ze aan met informatie uit steekproefonderzoek (de Enquête BeroepsBevolking). De informatie is per deelnemende

gemeente op te vragen en zelfs voor de verschillende buurten en wijken beschikbaar. De cijfers gaan over de situatie in 2017. In het bestand zitten cijfers van diverse gemeenten, 44 in totaal, maar helaas is een vergelijking met de G4 niet mogelijk, omdat Amsterdam en Rotterdam niet aan het onderzoek deelnemen. Ook een vergelijking met de regio Haaglanden is niet mogelijk, omdat niet alle gemeenten deelnemen.

De cijfers hebben landelijk een dekkinggraad van 66 procent en ze geven een inschatting van de werkelijke situatie weer. Daarom levert het CBS er onzekerheidsmarges bij. De mate van onnauwkeurigheid hangt onder meer af van de dekkinggraad en leeftijdsstructuur per gebied. De betrouwbaarheid van de cijfers wordt op buurt- en wijkniveau minder groot, waardoor de informatie in sommige buurten en wijken grote onzekerheidsmarges heeft. Omdat dit probleem voor de cijfers over de buurten aanzienlijk groter is, gaan we hier alleen in op de cijfers die per wijk beschikbaar zijn. Wijken met weinig inwoners en/of grote betrouwbaarheidsmarges (groter dan twintig procentpunt) zijn buiten beschouwing gelaten. De gebruiker moet er bij de interpretatie dus rekening mee houden dat de cijfers een benadering van de werkelijke situatie weergeven en voorzichtig zijn met het trekken van conclusies of het verdere gebruik van de informatie.

De drie gebruikte opleidingsniveau zijn als volgt gedefinieerd:

- Laag: niveau basisonderwijs, vmbo-b/k, vmbo-g/t, avo onderbouw, mbo1
 - Middelbaar: niveau mbo 2, 3 of 4 en havo, vwo bovenbouw
 - Hoog: niveau hbo, wo, postacademisch en doctoraat.
- NB Hbo en wo propedeuse vallen onder middelbaar niveau

De indeling in verschillende klassen in de kaartjes hierboven is zodanig dat de wijken gelijk over de klassen zijn verdeeld: elke klasse heeft (ongeveer) evenveel wijken. De indeling is dus voor elk van de drie kaartjes verschillend.

Meer informatie

De achterliggende cijfers en de dekkinggraad van het onderzoek, zijn te vinden in [Den Haag in Cijfers](#).

COLOFON

Uitgave

Gemeente Den Haag
DSO / Programmamanagement, Strategie en Onderzoek
oktober 2019

Inlichtingen

DSO / Programmamanagement, Strategie en Onderzoek
Marlies Diepeveen (070 – 35 35386 / marlies.diepeveen@denhaag.nl)

De dienst Stedelijke Ontwikkeling aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid inzake het gebruik en toepassing van de gepresenteerde gegevens. Afwijkingen in absolute aantallen en % kunnen veroorzaakt worden door afrondingen. Bij gebruik van cijfers is bronvermelding verplicht.